

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., FRIDAY MORNING, JANUARY 3, 1941

LETO XLIV. — VOL. XCLIV

Angleži so vrgli 20,000 bomb na Bremen za napad v nedeljo

Napad, ki so ga izvedli Nemci zadnjo nedeljo na London z zažigalnimi bombami, je sedaj maščevan. Bremen je silno trpel v tem napadu, ki je trajal 3 ure in pol.

London, 2. jan. — Angleški letalstva so sinoči poleteli na nemško pristanišče Bremen, kjer so vrgli do 20,000 različnih in razstreljivih bomb. Napadom so povrnili Nemci malo za drago za strašni napad, ki so ga izvedli nacisti na don zadnjo nedeljo.

Polga procesija angleških avijatorjev se je vlekla nad Bremen, kjer so bombe kmalu pokazale svojo moč. Proti nebu so se ognjeni zubli, ki so bili 120 milj daleč. Bombe so padle tovarno za letala Focke-

Wulf, enako tudi veliko refineriesko za olje.

Kot poročajo avijatičarji ob vrnitvi, so bombe ponovno in ponovno zadevale železnico v Bremen in poškodovane so bile vse tovarne ob železnici. Spustili so bombe tudi na ladjedelnice in na skladišča v pristanišču. Iz tega napada so se srečno vrnili vsi angleški avijatičarji.

Ob istem času so pa tudi Nemci obiskali Anglijo, dasi bolj v malem obsegu. V Londonu in predmestjih so bombe ubile nekaj oseb in poškodovale več hiš.

Laški topovi v Bardiji molče

Aira, 2. jan. — Angleško letalstvo in bojna letala so pri italijansko posadko v oblegi pristanišča Bardija k temu. Dalje se poroča, da so italijanske patrulje prišle že daleč blije in dosegle kraje, komaj milij južno od glavnega litijskega pristanišča Tobruk.

Laški topovi v Bardiji molče. Italijani v tej oblasti ne odgovarjajo angleškemu bombardiranju, imajo ti čas,

da se pripravijo za končni napad na postojanko, v kateri se nahaja 20,000 fašistov. Angleži čakajo, da postanejo Italijani v Bardiji mehki, nakar bodo zavzeli mesto brez posebnih izgub. Angleži ne pošiljajo svojih vojakov po nepotrebnem v boj, ker vedo, da se Bardija itak ne more vzdržati in je končno vseeno, če jo dobijo v pest par dni prej ali pozneje.

Poslovanska ladja je priča streljanju na italijansko ladjo

Belgrad. — Ko je dospela južnoslovenska obrežna ladja Varovska v Ercegnovi, so potniki pričeli doživljati, kako so bili priča italijanske podmorice na italijanske ladje. Bilo je okrog popoldne v torek, ko je v Varovski zalivi srečala dve italijanski od jugoslovanskega obrežja od italijanskih tovarnih ladij, ki sta spremljala dva italijanska ladija, se naenkrat iz morja za italijanskimi ladjami velika podmornica, ki je na vso moč streljati s točkovno in Italijane. Zaslišal se je naenkrat v zadnji italijanski ladiji se je pokazal ogenj, nato se je začela ladja potapljati. Kapitan Vardarja je ukazal, da se polno paro napreje, da se izmakne iz topovskega dežja. Ali so se videli, kako se je italijanska ladja potopila, ostalo se pa razkropilo na vse strani.

NEDELJO PRVA SRNJAKOVA VEČERJA

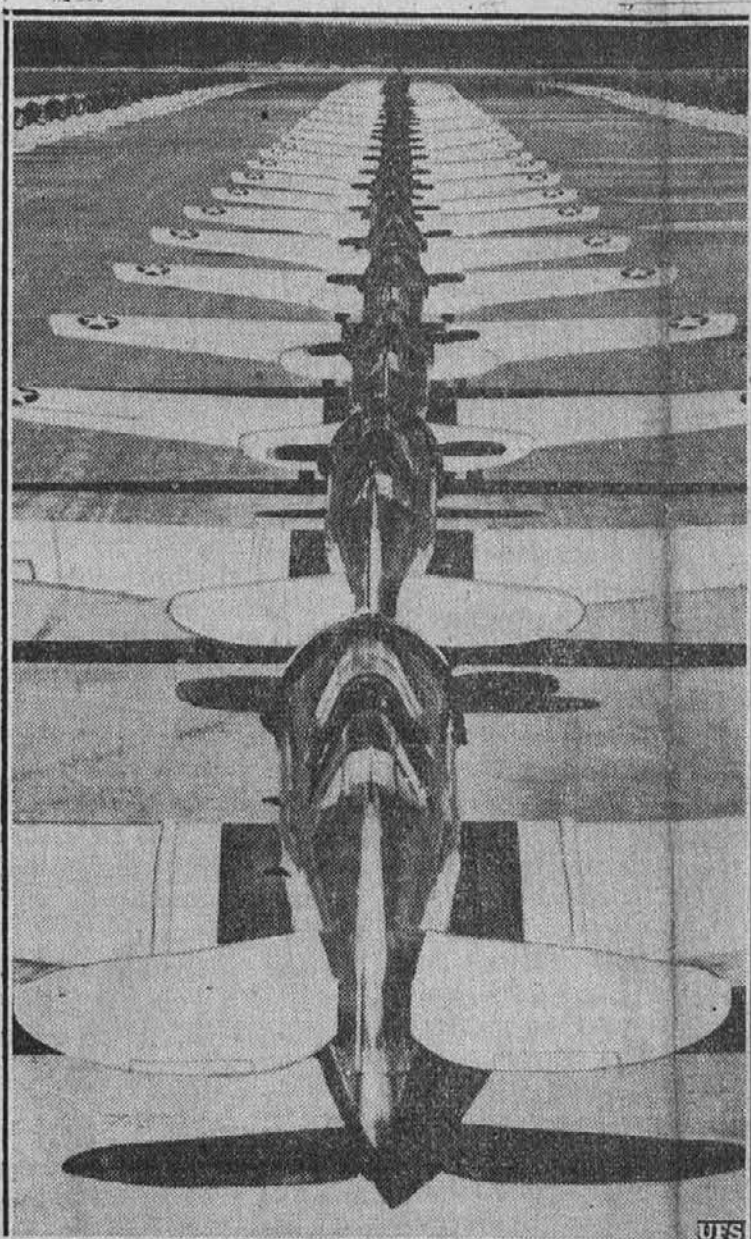
Daj je prišel tisti čas, ko nas lovčev glas... Tako bodo v nedeljo fantje Euclid Rikluba, ki bodo pokazali, kaj prinesli iz tistih strašnih zapovedi v sosedni Pennsylvaniji. Rejena srnjaka bodo sprejeli v nadvse okusno pečenko. Knebelčki bodo zraven, pa oh, kaj bomo naštevati, ko je ko teh telesnih dobrih del, da reku sline zalivajo ves tisti stor pod jezikom.

... Kot vedno, bodo fantje tu letos okrasili dvorano z zelenim, da bo prav tako, kot bi se najljubši sredi šumečega gozda,

samo snega ne bo. Tam pod smrekami bo pa gnezdišča Jankovičeva godba, da boste kar plivali po dvorani s svojo dražestno plesalko.

In pa zapeli bomo, pa zavriškali (Suševa Francka si že maže grlo) da bo odmevalo tje za deveto goro. — Vse to bo v nedeljo 5. januarja ob sedmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vsi ste prijazno vabljeni, ki ste dobre volje. Pa tudi če niste, se boste pa tam razprostrli. Saj veste, da je pri naših fantih najlepša zabava, ki si jo morete misliti. Se vselej je bila in bo tudi v nedeljo.

NAŠA ZRAČNA SILA NARAŠČA

Zedinjene države si grade mogočno zračno silo. Ta letala so pripravljena za 500 letalskih kadetov, ki se bodo pričeli uriti v letalstvu v Randolph, Tex. To je največji tečaj, ki ga je še imela ameriška armada.

No, eno smo že vjeli!

Ves dan novega leta smo nestrpno čakali poročila "s fronte," če so kje kaj vjeli. Pa ni bilo nič. Včeraj dopoldne tudi še nič. Kaj bo to, nas je grevalo, ali se je kaj polomilo pri mehanizmu? No, včeraj popoldne smo pa dobili poročilo, da je bila rojena na novega leta zvečer družini Mr. in Mrs. Joseph Zeleznik, 4413 W. 49. St. zala deklica. Tako se govori! Srečni ata je sin Frank Zeleznikove družine iz Jennings Rd. Mlada mamica je pa hčerka Tomaz Mervarjeve družine iz 82. ceste v Newburgu, Rozalka. Mati in dete se prav dobro počutita v Deaconess bolnišnici. Torej če ne prišlo kako poročilo, da jo je kaka druga dečka prekosila s prihodom na svet, bo dobila nagrado \$10 železnikova princeza. Naš poklon!

Stalin pravi, da je Rusija mobilizirana

Moskva, 2. jan. — Sovjetski diktator Jožef Stalin je povedal narodu, da je Rusija zdaj popolnoma mobilizirana ter svaril Ruse, naj bodo pripravljeni, da se postavijo proti vsaki slučajnosti.

V vladnem glasilu Pravdi je Stalin izjavil, da je vsak dan večja nevarnost za deželo vzpričo mednarodnih zapletljajev. Vsa dežela mora biti pripravljena, da se brani, če pride sila, je rekel Stalin.

"Nam grozi nevarnost vojaškega napada. Zato pa ne smemo nuditi našim smrtnim sovražnikom nobene prilike, da bi nas našli nepripravljene."

Vstopnice za koncert

Kot znano priredi odlični slovenski basist, Mr. John Lube, pevski koncert 2. marca popoldne v avditoriju SND na St. Clair Ave. Vstopnice so vse rezervirane in so že v prodaji pod oskrbo Mrs. Jane Lube, 1084 Addison Rd. Apeliramo na naše rojake in rojakinje, da si pravčasno nabavijo vstopnico, ker ta koncert bo res nekaj posebnega.

Dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Društvo je izvolilo za leto 1941 sledeči odbor: Častni duhovni vodja msgr. Vitus Hribar, društveni duhovni vodja Rev. Joseph Celesnik, predsednik Frank Matoh, podpredsednik Anton Rudman, tajnik John Pezdirtz, blaginjak Louis Simenc, zapisnikar John Trček, bolniški tajnik Mike Zlate; nadzorni odbor: John F. Terček, Frances Dolinar, Jos. Somrak; zdravniki: dr. Anthony Skur, dr. Louis Perme, dr. R. Opaskar.

Zopet na ramo!

Pri svojih starših je bil čez praznike na dopustu Anton Zadnik, 988 E. 77. St. Z njim je bil tudi njegov sorodnik Anton Frank iz 908 E. 73. St. V torek sta pa zopet odšla v vojaško taborišče Shellby, Hattiesburg, Miss. Želimo jima zdravja in vse najboljše v lepem vojaškem stanju.

V soboto bo prijetno

Kje pa? I, gotovo na plesni veselici, ki jo priredi vežbalni krožek podružnice št. 14 SZZ jutri večer v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Izvrstna godba, dobra postrežba in pa zauber dekleta, ki vas prijazno vabijo na veselico. Torej le v belo Ljubljano jutri večer!

Nacijski avijatičarji gredo v Italijo

V Jugoslaviji so zaprli bankirje in verižnike radi navijanja cen

Belgrad. — Več lokalnih bankirjev je vlada zaprla, ker so obtoženi, da so kupili koruzo, žito in moko z namenom, da bi navijali cene. Nekateri verižniki so navili cene koruzi že na 600 dinarjev tona. Ker je splošno pomankanje kruha in da se ustavi navijanje cen, je minister notranjih zadev določil ceno koruzi na 250 dinarjev tona.

Dalje je minister notranjih zadev izdal ukaz, po katerem se razpuste vsi delavski sindikati, ki so se vtikali v politiko, delali zapreke produkciji ter okrnjevali trgovino v škodo jugoslovanske industrije.

Splošno se govori, da se bo s 15. januarjem določilo porcije za kruh in sicer ga bo smela dobiti vsaka oseba samo 500 gramov na dan, kar je približno en funt v ameriški teži. V mestu ga sedaj povzijejo še enkrat toliko, na kmetih pa štirikrat toliko.

V nedeljo bo imel besedo "čevljar"

Ne glede če bo nedelja in dan počitka, pa bo mojster čevljar vseeno sedel na svojem stolcu, vlek drto in razbijal po škarpah, da bo veselje. Je že tako prišlo, da ne more drugače kot v nedeljo. Pa šele zvečer bo pričel, nič prej kot ob osmih. Pa kakšne odjemalce bo imel: doktorja Lopnika, barona Stradeža, zidarja Opeko, bogataša Valentina in pomočnika Tončka. Vsa stvar se godi v sami beli Ljubljani in sicer prvo in drugo dejanje v bolnišnici, tretje pa pri mojstru Blažu.

No, zdaj ste uganili, da bo to mična burka "čevljar," ki jo vprizori Svetovidski oder v nedeljo zvečer v šolski dvorani sv. Vida. Med dejanji bo nastopil tudi priljubljeni dekliški Baragov zbor pod vodstvom gđ. Karlingerjeve. Občinstvo je prav prijazno vabljeno, bo prav lepo razvedrilo.

Nov grob

Umrla je Elsie Jurca, stara 28 let, rojena v Clevelandu. Tukaj zapuša starše Frank in Agnes Jurca, sestre: Ano, Marie, Agnes, Josephine, Stella in Donnie ter brate: Franka, Edwarda, Williama in Alberta. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob devetih v cerkev sv. Vi- da iz Frank Zakrajškovega grobnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. in potem na Kalvarijo pokopališče. Naj počiva v miru, preostali naše iskreno sožalje.

Nov grob v domovini

Frančiška Petrič, 1105 E. 74. St. je dobila žalostno vest iz stare domovine, da ji je umrl svak Jernej Strle v kasi Purkache, fara Rob. Pred tremi leti sta obhajala zlato poroko. Njena sestra je Nana Strle, rojena Nosan, Kmetova iz Sinovice. Naj počiva v miru v rodni zemlji.

Seja Kanarčkov

Starši Kanarčkov imajo noč ob sedmih važno sejo v SDD na Prince Ave.

Italija zdaj uradno prizna, da je dobila iz Nemčije avijatičarje in letala, da ji pomagajo iztrgati Sredozemlje iz rok Angležev.

ITALIJANI UPAJO NA MIR ŠE LETOS

Rim, 2. jan. — Uradno vladno poročilo naznanja, da je Nemčija poslala v Italijo avijatičarje in letala, da ji pomagajo v tekem boju za posest Sredozemlja. General Pricolo, načelnik zračne sile, se je izjavil, da se naj smatra nemško zračno silo kot del italijanske in da se ji gre v vseh ozirih na roke.

Po radiu se je tudi naznanilo, da so prišli italijanski bombniki domov, ki so nekaj časa pomagali nacijem razbijati po Angliji. Nekaj jih je pa baje še vedno ostalo na Rokavskem prelivu.

Pošiljka nacijskih letalcev v Italijo se smatra v diplomatskih krogih kot znak, da se bo vršila tekom januarja glavna bitka na Sredozemlju, ker je v tem času vreme okrog angleškega otočja

jako viharo. Italijanski bombniki so dva meseca sodelovali z nacisti pri bombardiranju angleškega otočja. Na 25. oktobra so prvič stopili v akcijo.

Italija je dozdaj priznala, da je dobila v pomoč samo nemška letala, ki so vozila vojske v Albanijo.

Italijanski politični krogi si ugodno razlagajo Rooseveltovo noveletno voščilo kralju Emanuelu, ko je rekel, "da upa, da se bo mogel italijanski narod v tem letu radostiti blagoslova pravičnega miru." Italijani si razlagajo ta "blagoslov pravičnega miru" tako, da bo italijanski imperij svoboden, da bo svobodno "naše morje," Sredozemlje, in da bo Evropa rešena vsakega vmešavanja drugih velesil.

Grki poročajo zopet o uspehih

Atene, 2. jan. — Uradno se naznanja, da so Grki vzeli Italijanom močno utrjeno postojanko, ki je zelo važnega strategičnega pomena severno od mesta Klisura. Grško vrhovno poveljstvo poroča tudi o novih ujetnikih in pa množini vojnega materijala ki so ga vzeli Italijanom.

Italijani so vprizorili več močnih protinapadov v tem okraju, toda so bili vselej vrženi nazaj.

Na južni fronti, kjer Grki prodirajo proti pristanišču Valona, so imeli Italijani mnogo izgub.

Grkom je padlo tukaj v roke več italijanskih bojnih tankov.

Bitolj, Jugoslavija. — Napor italijanske armade, da ubrani pristanišče Valono in mesto Elbasani, je zato tako silovit, ker je od padca teh dveh mest odvisen ves boj v Albaniji. Tako je mnenje nevtralnih opazovalcev tukaj. Dasi je iniciativa še vedno na strani Grkov, pa Italijanom pomaga huda zima, radi katere Grki ne morejo tako napredovati, kot bi sicer.

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Chicago. — Dne 26. decembra je po dolgi bolezni umrl Anton Prešeren, star okrog 70 let in doma iz Vrbe na Gorenjskem. Bil je oddaljeni sorodnik pesnika Prešerna in kamnosek po poklicu. Že dolgo let je stanoval v Ciceru. V Ameriko je prišel leta 1903 in naravnost v Chicago.

La Salle, Ill. — Dne 22. decembra je v bolnišnici umrl Andrej Rogič, star 67 let in rojen v Lipli pri Mozirju na Štajerskem. V Ameriki je živel 50 let, in po poklicu je bil urar in pred leti je potoval po naselbinah kot trgovec z zlatinjo. Bil je samski in v Ottavi zapuša sestročno. Umrl je za poškodbami, ki jih je dobil 9. oktobra t. l., ko je padel z avtomobila med nameravano selitvijo v Detroit.

Falls Creek, Pa. — Dne 20. dec. je tu umrla za pljučnico Angela Poje, roj. Zakrajšek, stara 42 let in doma iz Gradišča pri Kočevju. Bila je vdova in zapustila je tri otroke v starosti 5 do 18 let brez sredstev.

Važna seja

Podružnica št. 47 SZZ obdružava jutri večer važno sejo in sicer ob pol osmih zvečer. V soboto 11. januarja bo pa Card party. Clanice, pridite v velikem številu.

Rad bi zvedel za naslove

John Kocjan, 1013 Indiana Ave., Sheboygan, Wis., bi rad zvedel za naslov John Klobučarja, ki je bil za konduktorja na ulični železnici, dalje za Joseph Krca in Stefana Habjana.

JUTRI ZAČNE MEDNARODNA RAZSTAVA

V mestnem avditoriju se prične jutri mednarodna razstava, ki bo trajala vsak dan do 19. januarja. 22 narodnosti bo pokazalo na tej razstavi svoje najlepše umetnine, katere se ceni nad \$2,000,000. Večinoma teh umetnin so pripeljali iz newyorške svetovne razstave in kateri niste bili tam, boste imeli zdaj priložnost ogledati si jih. Poleg raznih umetnin bo pa imela vsaka narodnost še poseben in jako zanimiv program, ki se bo do vrstili dan za dnem. Videli boste francoske zgodovinske umetnine še iz časov Napoleona. Videli boste najlepše, ki

premorejto države, ki jih danes ni več na zemljevidu, toda narod je še in ostane.

Tudi Jugoslavija bo zastopana na tej razstavi in sicer bo jugoslovanski dan na 18. januarja. Takrat bo podan tudi lep program, kot nam je zatrdil konzul dr. Mally. Iz Washingtona se pripelje na razstavo jugoslovanski poslanik dr. Fotič, poslaniški svetnik dr. Rybar in drugi.

Vstopnice za to razstavo dobite tudi v našem uradu in stanajo v predprodaji samo 25 centov. Razstava bo zelo zanimiva in vredna, da si jo ogledate.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 2 Fri., Jan. 3, 1941

Malo poznajo Hitlerja!

Predsednik Roosevelt je povedal ameriškemu narodu, da je nesmisel misliti na kakšno mirovno pogajanja z diktatorji. S tem je hotel reči, da se mora diktatorje prijeti brez rokavic in jih streti, da ne bodo izlepa ali pa nikdar več mogli dvigniti svojih pasjih glav, da bodo tako oslavljeni, da ne bodo mogli zopet tako kmalu potegniti sabelj iz nožnic.

Ogromna včina ameriškega naroda se v tem strinja z Rooseveltom. Al Smith, ki se sicer dostikrat ne strinja z Rooseveltovo politiko, je rekel, da se absolutno strinja z predsednikovim govorom. Tudi on je mnenja, da ko nas že diktatorji ne ljubijo, naj tudi mi ne bomo z njimi preveč prijazni in popustljivi.

Ne strinja pa se z predsednikom senator Wheeler iz Montane, znani pacifist, ki ima sicer morda dobre namene, ampak vidi samo do konca svojega nosu. Wheeler svetuje, naj bi začel Roosevelt z mirovnimi predlogi, da bi pobotal Anglijo in osišeč. Ničesar si v tem času ne želi Hitler bolj, kot pa premirja. In še bolj pa Mussolini, ki je že čisto na koncu.

Hitlerju se tu di vrti v glavi, zato hlata okrog sebe kot stekel pes, ki je privezan na močno verigo. Zdaj se zaganja v Evropi sem in tja, da bi vliel evropskim narodom strah v mozeg in kosti. Medtem ko pošilja bombnike na Anglijo, pa pošilja armado sem in tje po južni Evropi. Straši Rusijo in Balkan, a vendar ne začne nič. Pa tudi najbrže ne bo začel kakšne posebne akcije. Njegova vojska že dolgo počiva in godrnja nad brezdeljem, pa jo je začel premikati sem in tje, da bi armada mislila, da bo zdaj kje začela z blitzkriegom.

Toda Hitler je tudi že precej pri koncu. Zaloge mu pojemajo, Anglija še vedno ni na kolenih, njegov partner Mussolini pa je tepen, kjerkoli se pokaže s svojo debelo glavo. Zato bi prišlo na Hitlerju zdaj premirje kot bi mu ga poslalo samo nebo. Na vse bi privolil in pristal, samo da bi šel zopet lahko po sapo in da bi zopet lahko dobil par let časa, da bi se pripravil za novo vojno. Pa pridejo taki popustniki in prilagodniki kot je senator Wheeler in predlaga, naj bi začel Roosevelt z mirovnimi predlogi. In to prav zdaj, ko je treba le še malo poriniti in diktatorji bodo uničeni za vedno.

Zdaj, ko smo že na tem, moramo iti naprej in nadaljevati z bojem, da se svet enkrat za vselej reši teh pasjeglavcev, ki hočejo pohlastati ves svet. Kaj bi nam pomagal trenutni mir, ko bi pa v par letih zopet izbruhnila vojna! Nič, pustiti zdaj, absolutno nič! Le po njih, krvočelnežih! Na tla z njimi in pomandrajmo jih v prah. Izrujmo jim strupe ne zobe, da ne bodo nikdar več pikali.

Senator Wheeler predlaga kot bazo za premirje restoracijo Čehoslovaške in Poljske, pa Francije, Holandske, Belgije, Norveške in Danske. To se lepo sliši. Toda, koliko časa bi pa ostale te države svobodne ob svoji mogočni sosedini Nemčiji? Saj bi živele noč in dan v strahu pred Nemčijo in to upravičeno.

Danes ni čas za popuščanje in kompromise. Danes se bije boj na življenje in smrt med diktatorji in demokracijami. Odločiti se mora, katera stran bo zmagala in sicer popolnoma zmagala, da bo lahko narekovala bodoči in trajni mir. Roosevelt je rekel, da ima najboljšo in najnovejšo informacijo, da bodo diktatorji izgubili vojno. Res vse kaže, da jo bodo. Torej, kdo bi bil tako nespameten in bi v zadnjem trenutku odnehal ter tako rešil totalitariste?

Da je imel Roosevelt prav, ko je rekel, da diktatorji ne bodo zmagali, kaže tudi to, da se je začel Hitler bati Zed. držav. Dokler je imel še upanje oziroma, dokler je imel Anglijo že kar v pesti, se je norčeval iz Amerikancev. Sekundiral mu je pridno fašistično časopisje, ki je pisalo sramotilne članke o Amerikancih in brezmoči Zed. držav. Še celo takrat, ko smo dali Angliji 50 rušilcev v zameno za pomorske in zrakoplovne baze, sta Hitler in Mussolini to malovažno prezrla, kot kapljico v morju. To je bilo takrat, ko je Hitler računal, da bo v nekaj tednih zavzel Anglijo. Toda dnevi so minili, tedni in meseci, in Anglija še vedno ni v nemških rokah.

V tem je prišla pa še obljuba iz Zed. držav, da bomo dali vso možno pomoč Angliji. In Hitler se je pa zdaj ustrašil. Začel je groziti, da bo potopil vse ameriške ladje, ki bi plule s potrebnimi namirami. In vendar ni nihče rekel, da nameravajo Zed. države pošiljati svoje ladje na Irsko. Tu se vidi, kako nervozen je postal Hitler in kako je začel uvidevati, da bodo povzročile njegov poraz samo Zed. države.

Hitler grozi Zed. državam rekoč, da kršijo nevtralnost postavbo, ker pošiljajo pomoč Angliji. Vidite ga, falota! Torej Zed. države ne bi smele prodajati orožja in drugih potrebščin. Toda Rusija, Švedska in Romunska pa ne kršijo nevtralnosti hpostav, ko zalagajo Nemčijo z vsem, kar morejo dati? Čudno logiko ima Dolfe. Kot se vidi samo on odloča, kdo je nevtralen in kdo ne.

Francija je tudi nevtralna, Španija tudi, a vendar Hitler baranta z njima, da bi dobil kaj pomoči. Te ne pusti Hitler ostati nevtralnimi, samo Zed. države morajo držati roke proč od Evrope, da bi, kakopak, tam Hitler lahko razsajal po svoji mili volji.

BESEDA IZ NARODA

Iz Euclida

Tem potom se euclidski "škrjančki" prav lepo zahvaljujejo vsem posetnikom naše božične prireditve, ki se je vršila 22. decembra. Srca so nam igrala veselja, ko smo videli, da je bila dvorana napolnjena. Delali smo s podvojeno silo, ker vili ste nam novega poguma v naša mlada srca.

Se bomo euclidski "škrjančki" peli našo lepo slovensko pesem dokler je narod za nami. Iskrena hvala tudi vsem darovalcem za darove v gotovini in vsem delavcem, ki so svojo požrtvovalnostjo pripomogli do tako lepega uspeha. Torej še enkrat iskrena hvala vsem skupaj. Daljša zahvala sledi pozneje. Euclidski "škrjanček".

Violet Vogrin.

V odgovor tistemu rdečkarju

Najprvo ga želim vprašati, če sem jaz njega sploh kaj imenovala v mojih dopisih. Kakšno pravico ima on sramotiti moje ime, seveda povzel ga je po človeku njegovega kova. To ime ima več kot polovico naših rojakin, potem so tudi vse te prizade.

Jaz bi ne bila niti besede zapisala radi davkov, ki bi ne morala tako hraniti vsak cent, ker smo morali že toliko tisočakov plačati v davkih. Pa se potem tako človeče obregne ob mene, pa da bi vsaj na to odgovarjal kar človek napiše. Kaj še! Kaj takega spravi skupaj, kar nima ne glave ne repa.

Ako bi jaz hotela njega sramotiti in če bi samo to napisala, kar se mi je povedalo o njem zadnje dni, bi bilo pa še nekoliko več kakor je pa on načelal. Škoda črnila in časa za takega človeka, ki ima tisto zver Hitlerja na steni, prekucuh, ki se šteje za Nemca samo zato, ker je služil pri 27. pešpolku v Ljubljani. Kje imajo on in tisti njegovi sodrugji tiste shode že sam dobro ve in tudi ljudje vedo, da je zunaj kričal, da on ne potrebuje državlanskega papirja, ker je državljan svetovnega proletariata, to diši po Rusiji.

Ker je tako vnet za tiste političarje, mu svetujem, da naj prečita stavek v Ameriški Domovini z dne 26. decembra, kjer piše, da je država Ohio izdala od 1939 do 1940 celih 106,508,000 dolarjev in učenecv je pa 1,224,094, sedaj naj pa tisti Jauh izračuna koliko stane vsak učenec davkoplačevalce. Kam gredo ti ogromni milijoni, to niso igrače.

Nadalje se nekaj spodbika nad Gorenjci, da hočemo vse zastopati. Seveda, zato se pa toliko dobi zastopni. Po njegovem bi morali biti vsi Dolenjci ali pa Notranjci. Mene ni bilo še nikdar sram lepe Gorenjske.

Prav za prav pa jaz sploh nisem čitala tistih njegovih otrobov. Vem samo toliko kar se mi je mimo grede povedalo, zato bom pa poskrbela, da se mi ne bo noben več, kaj bi se človek jezil za oslovo senco.

Hvala pa "Enakopravnosti" za priobčitev, ker vi ste pač zato, da se človeka ponižuje. Porabili ste že precej papirja v ta namen, pa naj bo za mojo osebo ali koga drugega. Dosti žalostnih ur ste že napravili ljudem in veliko noči ste požrli ljudem, ki vam niso še nikdar nič žalega storili, še dolga leta so vas podpirali.

Če ni to krivica, potem ni krivice na svetu, ampak vsaka krivica se sama mašuje in o pravem času, pa se bo tudi ta, da sramotite svoje lastne rojake pred toliko ljudmi. Seveda s tem pa tudi nekaterim ustreže-

te, posebno takim, ki jim je obrekovanje pol življenja in kadar kaj takega čitajo, se jim pa zdi kot nebeška muzika. Jaz bi svetovala tistemu Jauhu, da naj bi šel nad tistih več kot 31 tisoč volivcev, ki so volili proti tistemu nepotrebnemu davku za šole. Zakaj se je spravil ravno nad mene, saj je tudi precej moških pisalo kakor jaz. Juna, ki si upa nad žensko, a do moških nima korajže, ker se jih je zbal, da bi mu jih ne nasolili.

Kakor se je oglaševalo za ta šolski davek, je sploh čudno, da je kdo volil proti. Kadar si odprl radio, ni bilo nič drugega kot samo oglaševanje in kričanje za ta davek in končno je bilo pa vendar še toliko volivcev proti. Sedaj se bodo pa zopet lahko gostili tisti učitelji na račun revnih ljudi. Naj bo dovolj.

Pozdrav vsem čitateljem lista Ameriške Domovine.

Mary Modrian.

Več jasnosti v bodočnosti!

Piše Anton Grdina

Proč s slepomišjem! Več jasnosti, pokažite se kaj ste in kaj je vaš cilj!

Preteklost je za nami in pred nami je bodočnost! V tej bodočnosti hočemo biti na jasnem glede javnega pisanja v naših dnevnikih. Pišem v imenu slovenskega katoliškega naroda. Za katoličane smatram vse naše rojake, kateri se niso direktno odpovedali veri in cerkvi, vse kateri se še poslužujejo cerkvenih obredov ob eni ali drugi priliki. V imenu teh pišem in pišem za njihove pravice, to je za verske pravice.

V naselbini smo se zadnje čase spoprijeli v javnem boju z dnevnikom "E". Spoprijeli smo se radi tega, ker pišejo žaljivo napram katoličanom in napram verskim voditeljem sv. Cerkve. To so delali odkar so začeli eksistirati. Pisali so direktno ali indirektno, mnogi katoličani vsega niti niso opazili, zato je romala "E" tudi v hiše katoliških družin in katoličani so se je posluževali meneč, da je časopis kakor je vsak drugi zanesljiv in v verskem vprašanju nevtralen. Katoličani so se ga posluževali tudi pri oznanilih sv. maši itd., kar je naravnost proti logiki in prepričanju vsakega katoličana, kdor se le deloma zaveda kaj je versko prepričanje. Vsak katoličan bo tak časopis obsojal da "slepomišenje," kar bi veljalo v drugi besedi, da se s katoličanov norčujejo in da katoličani redijo gada, ki jih bo enkrat pičil. Kadar bi tak časopis prišel do svojih moči, kjer bi lahko izvedel napad javno na vero in Cerkve, kakor so storili v Moskvi, ko so videli, da so dovolj močni za zlom starega verskega pravoslavlja.

ZATO HOČEMO BITI NA JASNEM! Povejte odkrito, kaj je vaš cilj in namen.

Moja malenkost je že večkrat zadela s temi ljudmi navzkriž, ko sem zagovarjal vero in Cerkve. Lahko prišedem, da ni bil noben drugi vzrok, saj mi tudi "E" ne more očitati drugega za vzrok nego to, kar je zgoraj omenjeno. Povejte in odgovorite, če ni to res. Ničesar drugega nisem zahteval od "E" nego to, da naj opusti pisanje o verskih zadevah in naj piše nevtralnno, kakor pišejo ameriški dnevniki, kateri so toliko dostojni, da spoštujejo vse stranke in pišejo v novicah ti kajoče se vere in Cerkve v splošnem, ne vem, da bi bil kdaj čital v katerem dnevniku verski napad razen če je bil časopis direktno radikalen. Takega se pa ameriški katoličan ogiblje kakor gada. Samo v tem sem in bom v navzkrižju z "E" in to iz mojega verskega

prepričanja, katerega cenim tako visoko, da radi njega rajši trpim če treba škodo še tako občutno, da bi le zabranil tako pisanje.

Prav radi tega mi pa poskušaj "E" škodovati. Znamenja se že kažejo in iz preteklosti imam več dokazov, da je to res. HOČEMO BITI NA JASNEM! V Clevelandu je tako veliko katoličanov in napram tem, je tako malo takih, kateri se strinjajo z napadi na Cerkve in duhovnike, da bi "E" ali pa naj bo katerikoli radikali časopis šel raketom živčat v nekaj dneh, če bi se moral nasloniti za eksistenco samo na svoje somišljenike "skrajno radikalno" kakoršni se oglašajo z napadi na vero in Cerkve v "E". To je čista in nepobitna resnica! Zakaj pa potem "slepomišenje" in žaljivo pisanje napram verskemu prepričanju in napram možem, ki so takega prepričanja in delajo za verski spisek! Eno ste lahko: Ali postanete v resnici nevtralni, ali pa pokažite barvo, da se gre za radikalizem, komunizem in socializem, kar pa naš slovenski narod ni in ne prizna!

"E" ima vso priliko za eksistenco, če hoče biti nevtralna in glede verskega prepričanja nepristranska. Drugeče jo pa katoličani ne smemo podpirati! Zamera gori ali doli, ne bo nič koristilo in nič pomagalo, škodilo bo in "E" ne bo imela miru, dokler ne bo pustila v miru verskega prepričanja katoliških Slovencev.

To je naša zahteva v bodočnosti! To hočemo katoličani od vas pri "E" toliko časa, dokler pričakujete, da jo naročamo in podpiramo! Te naše zahteve so pravične in opravičene in od teh ne bomo odnehali. Gada na prsih rediti katoličani ne smemo! Drugeče nimamo ničesar napram vam. Nikar ne trdite, da vas hoče kdo vreči na cesto! Prepričani ste, da imate v vihar, ki ga nimate z vednim zabavljanjem in žaljenjem na katoličane bo postajal od dne do dne večji, dokler ne bomo imeli miru. Če ga ne bo, vedite da ga vi nočete. Pomerimo se, katerih je več: odpadnikov ali vernih katoličanov. Proč s slepomišjem! Več jasnosti hočemo katoličani od urednikov "E."

ZAHVALA

Mladinski pevski zbor "škrjančki" se prav iskreno zahvaljuje vsem tistim, ki so količjak pripomogli, da je božičnica dne 22. dec. tako krasno uspela v vseh ozirih v moralnem kot tudi gmotnem.

Vsi tisti, ki ste posetili prireditve, ste s tem pokazali, da se zanimate za naš kulturni naraščaj in bodočnost naše mladine ter mladinskega pevskega zbora škrjančki.

Posebna zahvala gre spodaj omenjenim, ki so se tako požrtvovalno odzvali v gmotnem oziru in darovali tako lepo vsoto v blagajno "škrjančkov".

Vam, ki ste darovali, in kolikor je kateri daroval, bo ohranjen spomin v zborovem arhivu. Darovali so sledeči:

Mr. James Rotter, Mr. Thos. Kravosce, Mr. John Globokar, Mr. Joe Zele, Mr. John Kaušek, Mr. Fred Jazbec, Mr. Frank Juhdoršek, Mrs. Rose Zdešar, Mrs. Frances Rupert, Mr. Anton Ogriin (Waterloo Rd.), Dr. Carl Rotter, Mr. Louis Starman, Mrs. Matjazic in Mrs. Jennie Hrvatin.

Nadalje gre zahvala vsem, ki ste dali oglas v programno knjižico. Sledeči:

Avst. Svetek, Frank Jelerčič in Son, Chas. Wick in Son, ki je tudi oglašal našo prireditve na slovenskem radio programu ter Norwood Appliance in Furniture Co. ki so posodili opremo za sobo v igri "Oh, ta Polona."

Prav lepa hvala gre tudi Mrs. Frances Gorjanc za njen trud v kuhinji in Mr. Ernest Slokar ki

je tako vzorno vodil baro, ter njegovim pomočnikom Mr. Kozan, Mr. F. Stopar in Mr. M. Vogrin, kot tudi prodajalcem tišketov, Mrs. Slokar, Mr. in Mrs. Anton Nahtigal in Mrs. Ana Krizman.

Lepa hvala tudi drugim, ki so delali razna dela: Mr. in Mrs. Maurich, Mr. F. Zigman, Mr. J. Draz, Mr. in Mrs. Furlan, Mrs. Klemencic, Mrs. Nagode, Mrs. Grill, Mr. in Mrs. Drugovic, Mr. Smrdel ter Mrs. Martin.

Hvala tudi Mrs. Martin Basel za šepetanje pri igri in Mr. Louis Mohar za urejevanje odra. V slučaju če se je katero ime izpustilo prosimo da nam oprostite. Vam gre ravno tako zahvala. Za "škrjančke".

Odbor.

Napredek zdravilstva v zadnjih sto letih

Odkar je bostonski zdravnik Jackson — bilo je to leta 1842 — po naključju v svojem laboratoriju opazil učinek vdihavanja etrove pare, lahko kirurški operaciji, ne da bi bolniki čutili kakšne bolečine. Tej iznajdbi so sledile kmalu druge, ki so bile epohalnega značaja, na primer kloroformova narkoza, omrtvitve mišic (August Bier) in omrtvitve kože (Karl Ludwig Schleichen). Že leta 1847 je Ignac Semmelweis z Dunaja ugotovil, da se je vročina pri porodnicah pojavljala zaradi nepazljivosti zdravnikov in njihovih asistentov, ki so premalo pazili na čistočo rok in instrumentov. Odločen kožak proti temu je bil storjen tedaj, ko so začeli pred operacijami razkuževati instrumente in roke ter so na ta način znatno zmanjšali umrljivost mater in otrok.

Kirurg lord Lister je začel supešno zdraviti zastrupljenje. Uničil je bacile, ki bi utegnili zanesti bolezen, da bi mogel brez nadaljnjih nevarnosti izvesti operacijo. Nemec iz baltičkih krajev Ernest v Bergmann je na podlagi izkušenj iz vojne začel posebno povdarjati potrebo po sterilizaciji rok in instrumentov ter obvez, s čemer je dosegel res tudi velik napredek pri operacijah.

Let 1882 se je posrečilo Kochu odkriti bacil jetike. Tudi odkritje bacila kolere je zasluža nemškega učenjaka. Sledila je doba, ko so začeli zdraviti s serumom. Znašli so najprej serum proti davici (Behring). Serum proti tetanusu sicer ne more zavarovati bolnika že pred začetkom njegove bolezni, pač pa se bolniku po injekciji bolezen vsaj ne poslabša. Kot preventivno sredstvo se je sijajno obnesel in s ponosom lahko tekmuje z iznajdbami dvajsetega stoletja.

Že v svetovni vojni so številnim ranjenecem dajali serum proti tetanusu. Tako se je posrečilo rešiti na sto tisoče življenj.

Iznajdbe prihajajo po veliki večini kot posledice prejšnjih, čeprav manj pomembnejših iznajdb. Dostikrat pelje znanost zdravniško vedo po potih, ki se v krivuljah vračajo na isto mesto nazaj, vendar znatno zdej v večji meri bogati z novimi iznajdbami kot pa v prejšnjih časih.

Razvoj zdravilstva se najlepše vidi vsekakor na raznih primerih bolezni.

Žolčni kamni so n. pr. neke vrste kemična sestavina, ki vsebuje mnogo tako imenovanega holesterina. Imajo pa v žolčniku vloga nekakih "tujcev," ki se pojavljajo po vnetju ali pa tudi sami povzročajo vnetje. Najsi bodo mali, tako imenovan žolčni pesek, ali veliki kot kurje jajce, žolčni kamni dostikrat lahko utaje svojo navzočnost. Dalje lahko povzročajo velike bolečine v zgornji trebušni votlini. Ne stojte v ospredju vede o žolčnih boleznih, kajti ti kamni se pojavljajo le tedaj, če jih

žolčnik privede do vhoda v. Lahko se govori o u kadar žolčnik potisne kamen v črevo. Hudo pa je kamen prevelik in škodnik ne more v črevo. Živ proces zavisi od delci mišičevja in dražanja mišic, kar je spet odvisno od vanja živcev, ki vodijo iz ganov k žolčniku. Pri vse pa igra vlogo tudi ne razpoloženje. Vse mikanje žolčnih kamnov mična sestava žolčne ne zasluži nič manjšost kakor žolčni kamni, ki se pri izhodu iz žolčnika mikam kot zaklopni (žolčni kamen) ali pa tak, ki teskor zagozda zapira izhod vzroča zlatenco.

Zdravniška veda gre da po možnosti žolčne odstrani. Glavna naloga z notranjim zdravljenjem žolčnih kamnih bolnega pripraviti do tega, da bi "zdrav nosilec" kamnov ne bi delali nobenih težav. Odkritje roentgenala daljni pripomoček za ljenje pravilne bolnikove gnoze. S pomočjo roentgenmogoče ne samo dognanje kosti, srca in pljuč, tudi še kaj drugega. Iz tako imenovane "kontras se," ki jo je prvi upor monakovski zdravnik Rar pri svojih bolnikih, je čila najprej opazovanje ne slike žlečodne stene, pa tudi ugotovitvi druge bnosti. Tako je bilo L pravočasno dognati nščega raka ali vnetja i njih sten in omogočiti vno zdravljenje bolnika. H po vsem svetu mnogo m s pomočjo roentgena vsr ljudstva. Z rentgenizs je pravočasno da opazjezen in zato tudi preprebi postala za bolnika nstljiva.

Od tedaj, ko so spozneje ravmatični vozeli v sšici in v sklepni mišici drugod tipični revmatizjav, ni revmatizem do nrešljivo vprašanje. Dnveda še ne poznamo vzroka, zakaj se revmsproha pojavi. Zdravnidozdaj zdraviti bolezen njenem pojavu.

Napredek zdravilstva njih štiridesetih letih je sel novo orožje proti razširjenim boleznim. pravočasna ugotovitev boljše upanje za okrevak je v primerih jetik začenjamo spoznavati pešna sredstva proti re mu, proti boleznim, ki g vzroča starost in drugin.

Na novih iznajdbah rideselet let sedanje dodi bogatejših kot prejšnje stoletja. Brez imajo pri tem razvoju ške vede precejšnje zasdi nemški učenjaki. Res tudi, da je tudi to polstovovanje že dokaj polljivo obdelano, kar pose tijo tisti, ki zdravniki zdaj še niso našli zdrav

—Huda nesreča na pregreb — Ljubljana. Na med Zagrebom in Zidan stom blizu postaje Bobov zgodila huda nesreča, ki ni zahtevala človeških žv, pa je gmotna škoda milij. Tovorni vlak proti Ljubimel s seboj tudi 30 vnafe iz Rumunije za N. Najbrž je pri enem izmenov počila os, nakar se prevrnil, za njim pa je tira še 8 drugih vagonov, se je razlila. Če je v vagonu bilo kakih 13.0 nafe, si lahko izračunamšna škoda se je zgodila. Te nesreče je bil pretrg promet osebnih in brzih ki so nekaj časa morali Zagreba skozi Karlovce v ljanu.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Da! V kratkem bodo Indijanci napadli haciendo." Misli sem, da se bo zavzel. Stisnil je pesti in srdito pojal: "Naj le pridejo! Čudili se bodo, če bodo slučajno prišli med moje pesti!"

Mož je bil orjak, divjega zablaja pa ni poznal in Indijancev ni ne.

"Nikar ne mislite, da se šale! Prav zares bodo prišli! Povejte, ali niste videli na hribu nekega Wellerja? Moreste slišati o njem?"

"Da. Opoldne je prišel." "Po kaj?"

"Pravijo, da misli haciendo piti."

In haciendero je noče prodati. Seveda ne. Bi bil tudi neupravičen. Od kod pa veste o kupčiji?"

"Pozneje o tem. Povejte še, se Weller in haciendero donoteo poznata?"

"Ne verjamem."

"Ste morebiti opazili, da je Weller govoril z Meltonom?"

"Ne."

"Melton leži?"

"Da. Ga vobče nisem videl, kar sem na haciendi. Leži. Črna ga tare. Vrag vzemi vročnico!"

"Zakaj da samo vročnico in ne tudi bolnika?"

"Lahko gresta oba k vragu, vročnica in lopov! In če vzame vas vrag, ne bom prav nič varjal, vam povem!"

"Hvala lepa! Kaj pa sem storil, da mi želite take le-reči?"

"Se vprašate? Kar počil bi jeze nad vami, pa še lepo mirno veselo poprašujete kaj, ste storili —!"

"Ali veste, kje je Judita?"

"Ne. Kako bi naj vedel —!"

"Kaj vprašate? Je odšla?"

"Odšla —? Nikamor ni odšla. Na haciendi je, celo zelo na haciendi!"

"Govorite jasneje! Kje pa tiste? Kaj počenja? Kaj je z njo?"

"Kje tiči —?" je škrtal z zobmi. "V sobi pri Meltonu tiči. In počenja —? Streže mu. In je z njo —? Pri kraju je njo, čisto popolnoma pri kraju. Mislite si —! Dekle streže temu Meltonu —! Ali si morete vobče kaj takega misliti?"

"Zakaj pa ne? Ali ničesar ne zame o bolniški postrežbi?"

"Ne vprašajte tako neumno! Kje se razume na vse, kar si orete misliti, najbolj pa zna poškimi zmešati glave."

"Ali ni tudi vam nekoliko glazmežala?"

"Je zelo verjetno! In bojim se, da bom v tej svoji zmedenosti nekaj storil, česar človek ne pri vsak dan. Namreč da bom Meltonu zavljal vrat."

"Kar bi vas stalo glavo?"

"Nič ne de! Napol sem jo že izgubil."

"Ali sedaj razumete, zakaj se dim na vas? Da ste pustili Meltona pri miru, bi ne bil zloben in bi ne rabil strežnice!"

"Sem mar jaz kriv, da je žilnja tako postrežljiva —? Zamišljajte, da je šla za strežnico?"

"Samo, da mene jezi! Dobro vem, da samo zato! In oče ji je dovolil, da bi se prikupil Meltonu."

"Žel bi, da bi bilo res tisto o naših Indijancih —. Le naj prijejo in pobijejo vse do kraja!"

"In vas tudi, ne?"

"Sicer pa bodite le kar brez trbi! Vaše človekoljubne želje bodo le preveč uresničile! Indijanci bodo prišli, oziroma so kar tu."

"Je le osupnil."

"Šalite se —!"

"Ne! Videl sem jih in opazoval. In naš nekdanji ladijski so-ar Weller je pri njih."

"Vsi vrage —! Ste le prav"

Klatež

(Konec)

Fleming je naglo in tiho zasukal ključ v ključavnicu. Tako vsemu pa mu vse skupaj ni ugajalo. Zdaj je bil prepričan, da je bil mož, ki si ga je pripeljal v hišo, zločinec; bil je malone gotov, da je vprav ta hip pričel svoje skrite priprave. — Molke, si je mislil Fleming, je zlonosen. Malo da ni čutil, kako mož v sosedni sobi čaka. . . . Saj to je bila groza. Zakaj bi ga bilo strah? Vrata je vendar zaklenil. Tako je bil dovolj na varnem. Drugi ljudje v hiši? Mar bi jih moral posvariti? Tako zelo se je bal, da bi se osmešil. On ni bil človek tiste vrste, ki vzbujajo pozornost s tem, da kričijo za drugimi, ki jim je kaj padlo iz rok. Bil je eden izmed tisočev, ki se nemo zagrinjajo v molk — ter se plaho čuvajo opazovanja.

Pa vendar je privedel tega moža domov! Bil je strahopetec! Ni bil zmožen pustiti človeka pri miru. Še celo pogovoril ga je, da je šel z njim. Pretkanega zločinca je pa res še bilo treba "pregovarjati".

To je bil strah. Potihoma je stopal po sobi, ves pozoren je napenjal ušesa. Taka tišina je bila v oni sobi. Če bi mož vsaj smrčal — če bi kako pokazal, da je že spal, ali da se pripravlja na spanje! Toda sama tišina. Ko je napeto prisluhnul, je Fleming mogel čuti jedva slišno šumenje reke. Bila je tik hiše in iz njegove hiše je imel razgled na njo.

Toda njemu ni bilo do tega, da bi zdaj mislil na reko. Spominjala ga je klopi, obraza, ki mu ga je domišljija slikala zlonosnega. Potepuh s Pobrežja, ki je iskal svoje žrtve.

To je smešno. Mora poizkusiti spati. Spravi se v posteljo.

Zdajci se vzravna in prisluhne.

Neki gib — gib v sosedni sobi. Groza ga stresla. Zakaj bi se tako bal? Jackson je bil samo človek in tak strah je bil nenaraven. Jackson ne more storiti drugega, ko kaj ukrasti.

Izpraševal se je, kaj ga je predramilo. Bilo mu je, kot bi bil v snu slišal krik, in ko se je v postelji vzravnil, je slišal tišči gib v drugi sobi.

Divan je zaškripal. Spomnil se je, kako je zmeraj škripal. Jackson se je premikal.

Fleming se je potihoma spravil iz postelje. Obledel se je v svoj jutranji plašč. Postavil se je tik k steni ter poslušal. Jackson se je kretal okrog.

Fleming ni bil več prestrašen — samo razburjen. Splazil se je k vratom in jih odklenil. Šel je ven v veži in srečal Jacksona.

Jackson je bil videti v zadregi. Moral je zapaziti sumničenost v Flemingovih očeh.

"Misli sem — zdelo se mi je, da sem nekaj čul," je dejal Jackson nekako slabotno.

Fleming je ponovil: "Nekaj čuli?" Videl je, da je bil Jackson povsem oblečen. Srce mu je pričelo neugodno tolči. "Kaj ste čuli?" je dodal.

"Ne morem prav reči. Nekaj pač. To me je zbudilo."

Fleming se je polastil nenaden občutek da si želi biti v svoji sobi za zaklenjenimi vrati. Hiša je bila tako mirna in Jackson je bil neznanec, mož, ki ga je staknil na Pobrežju.

Pogledal je naravnost v Jacksona.

"Moral ste si to umisljati!" je rekel hladno. "In svetoval vam bi, da ne bi hodili po hiši. Dosti ljudi je v njej, a ne vedo, da ste tukaj." Živčno se je zasmejal. "Prestrašili bi se, če bi vas slišali. Človek ne more vedeti, kaj bi utegnili napraviti."

Jackson ni ničesar odvrnil. Fleming je opazil živo rdečico

na njegovem licu, ko se je obrnil in brez besede odšel spet v svojo sobo.

Ko je bil spet za zaklenjenimi vrati, je občutil zmagovalnost. Saj ni bil strahopetec. Postavil se je nasproti obupnemu človeku. Nemara ga je navdahnili z grozo. Zdaj ni več pričakoval, da bi se Jackson še upal plaziti okrog. Zakaj vedeti je moral, da je bil na drugi strani stene čuječen in pogumen mož.

Fleming je zaspal. . . .

Prestrašen se je zbudil. Glasni klici so mu sunili v ušesa. Kričanje . . . šum bežečih stopinj.

Še vedno je bila tema. Morda je spal samo eno uro, odkar je videl Jacksona v veži.

Jackson! Torej Jackson ni poslušal njegovega opomina. Bil je odkrit. Fleming je upal, da je bil ujet.

Skočil je iz postelje. Jutranji plašč je ležal na tleh, kamor ga je bil vrgel. Odklenil je vrata.

Bogata vdova je stala na stopnicah. Čvrsto je tiščala k sebi šatulo z dragulji. Za njo so bili drugi.

Fleming se je začudil. Krivili bodo njega, da je privedel tega človeka v hišo.

"Vi ste torej živi in zdravi!" je zaklicala vdova. "Bala sem se, da je v pritličju. . . ."

Strmel je vanje. Zgneten so stali na stopnicah.

"Zal mi je . . . žal mi je. . . ."

Vsi so bili preveč razburjeni, da bi ga poslušali. "Ali torej ni prišla do vaše sobe?" je dejal nekdo.

Tedaj začuje krik s ceste in pravi: "Kaj pa je? Jaz ne vem."

"Reka!" je dejala vdova. "Povodenj. Saj ni prvič. Preblizu smo. Za nič ne bi hotela stanovati v pritličju. Pa da ste le na varnem."

Iz okna svoje sobe je Fleming lahko videl vodo. Zunaj na ce-

sti je še vedno slišal, kako so ljudje tekli. Hitro se mora obleči in videti, kaj bi mogel narediti. Pri tem se čisto iznenada spomni na Jacksona. Pozabil je nanj, čim je vdova pojasnila, kaj je z reko.

"Potrkal je na steno. 'Jackson!' je zaklical. 'Jackson! Vstanite! Reka. . . .'"

Obledel si je suknjič in šel v drugo sobo.

Nikogar ni bilo v njej.

Tedaj ni bilo časa misliti na Jacksona. Ni bilo časa misliti na morebitne tatove, ko so bila življenja ljudi v nevarnosti. Moral je premisliti, kaj bi mogel storiti. Moral je pomagati.

"Podprtiličje je v vodi!" je rekla vdova. "Oh, gospod Fleming! Če pomislite, da bi bila le malo višja. . . ."

"Bolje bi bilo, da si pogledamo, kako je spodaj!" je dejal nekdo iz drugega nadstropja.

"Bodite oprezní!" je zaklicala vdova. "Poglejte! Nevarno je. . . . Voda je dosegla že pol zadnjih stopnic. . . . Gospod Fleming, če pomislim, da ste v pritličju. . . . Res ni varno tako blizu reke!"

* * *

Fleming je našel Jacksonov suknjič na divanu. Potemtakem ni mogel oditi. Tega ne bi bil pustil tukaj. Poleg suknjiča je bila oguljena torba. V njej je bilo fotografij in papirjev. Moral je biti nekje v hiši. Strašna misel je prešinila Fleminga. Stekel je v vežo.

"Tu je bil neki mož!" je zavpil. "Prenočil je tu! Njegov suknjič je tu, . . . a njega ni!" Fleming je jel teči v podprtiličje. . . .

Ko so našli Jacksona, je bil že mrtev. Lice mu je izražalo začudenost in zmedenost.

"Kaj ga je napotilo dol?" je rekel polkovnik Wragg. "Moral je videti, kaj se je pripetilo. Moral je videti naraščanje reke. Zakaj neki je moral iti dol?"

Fleming je sklenil roke. Domislil se je večerje, ki sta jo imela skup z Jacksonom. Spomnil se je svojih besed: "Uboga stara ženica — je pohabljena. Spodaj sedi, in šiva in šiva. . . ."

In sklonil je glavo in spoštljivo pogledal na Jacksona.

IZ DOMOVINE

—Tropi volkov divjajo in koljejo živino v okolici Banjaluke. Te dni so se v banjaluskem okraju, posebno v občinah Kadina Voda, Rekavice in Krupa na Vrbasu, pojavili v velikem številu lačni volkovi, ki koljejo drobnico in govedo ter delajo veliko škodo kmetom. Volkovi ponoči v tropah napadajo staje, tako da se jih kmetje ne morejo obraniti. V nekaterih vaseh se je zgodilo, da so volkovi v tropah navalili na hiše. Kmetje v strahu hodijo po vasi, otrok pa sploh ne smejo puščati iz hiš. Na prošnjo kmetov iz teh vasi, je okrajno načelstvo odredilo, da se priredi velik pogon na volkove v teh občinah. Pri tem pogonu bodo sodelovali tudi orožniki in nameščenci gozdarske uprave. Lovsko društvo je v zvezi z orožniško oblastjo in gozdarsko upravo organiziralo velik pogon za 11. avgusta. Prijavilo se je vel ko število lovcev iz Banjaluke in okoliških mest in številni gonjači. Pri pogonu bodo sodelovali tudi kmetje prizadetih vasi. Tudi iz Ključa poročajo, da so se v vsem okraju pojavili v velikem številu lačni volkovi. Zato bodo tudi tam priredili pogon. Prav tako napadajo volkovi živino v okraju Kotorvarša in posebno v Skender Vakufu. Ljudje ne pomnijo, da bi volkovi v poletnem času napadli v tako velikem številu.

—Graditev carinskega oddelka v Libelčah. Nedavno je bila na tehničnem oddelku kr. banške uprave v Ljubljani druga licitacija za zgraditev carinskega

ga konsumnega društva v Novi oddelka v Libelčah pri Dravogradu. Oddelek je bil preračunan na 846,000 dinarjev. Med dvema ponudnikoma, ki sta se zanimala za delo, je bil ugodnejši podjetnik Josip Mudrovič iz Ljubljane, ki je prevzel delo za 342,280 din.

—Drava napravila truplo. V št. Janžu na Dravskem polju so našli kmetje na plitvini Drave truplo vtopljenca, katerega so spravili na breg. Ugotovilo se je, da je to Jožko Bogatin iz Zg. Brezij pri Mariboru, ki je pred par dnevi izginil ter je verjetno šel v prostovoljno smrt. Istega dne, ko je odšel od doma ter se ni več povrnil, je poskušal izvršiti že v neki mariborski gostilni samomor z obešenjem, pa so ga pravočasno rešili.

MALI OGLASI

KRIŽMAN MARKET

6030 St. Clair Ave.
Sveže kosti in noge, ft. . . 5c
Prekajene pork chops
in kosti, ft. 5c
Meso za juho, ft. . . . 12½c
Doma prekajena slanina,
ft. 19c
Dobre vinarice, ft. . . . 19c
Doma prekajeni pork
chops, ft. 19c
Mi imamo najboljše riževe
in krvave klobase, 6 za . 25c

SPECIALS

Friday — Saturday
Butter Roll, lb. 35c
Eggs, Large Fresh, doz. 25c
Oil, "77" Quality
Bulk, Gal. 69c
Chestnuts, Best in Town,
2 lbs. 25c
Crisco or Spry,
3 lb. Can 45c
Rinso or Oxydol, 2 for 35c
Sweetheart Soap, 4 for 17c
Wax Paper, Toilet
Paper, Cleanser, 3 for 10c
SPECH FOOD STORE
1100 E. 63rd St.

Delo dobi

deklet, stara 20 do 30 let, za hišna dela. Ostanje čez noč. Vprašajte na 916 E. 73d. St. (4)

Fant dobi delo

da bi razvažal grocerijo. Mora biti snažen in mora imeti dobra priporočila. Vprašajte na 2582 Noble Road. (4)

Oda se stanovanje

Stanovanje 5 sob in kopališče, spodaj, se odda mirni družini. Vprašajte na 7002 Becker Court, med 70. in 71. cesto, suite št. 4. (3)

Delo dobi

izkušena strežajka v restavrantu in gostilni. Mora biti stara nad 21 let. Hodi spat domov. Oglasi naj se med 5 in 7 zvečer na 747 E. 185. St. (3)

Soba v najem

Odda se v najem poštemu in mirnemu fantu ali ženi soba s prostim vhom; kopalnica in gorkota. Vprašajte na 1245 E. 60th St. (2)

Stanovanje se odda

V najem se da stanovanje, obstoječe iz 4 sob in kopalnico. Vse na novo dekorirano. V sredi slovanske naselbine. Naslov se izve v upravi tega lista. (2)

LOUIS SLAPNIK

FLORIST

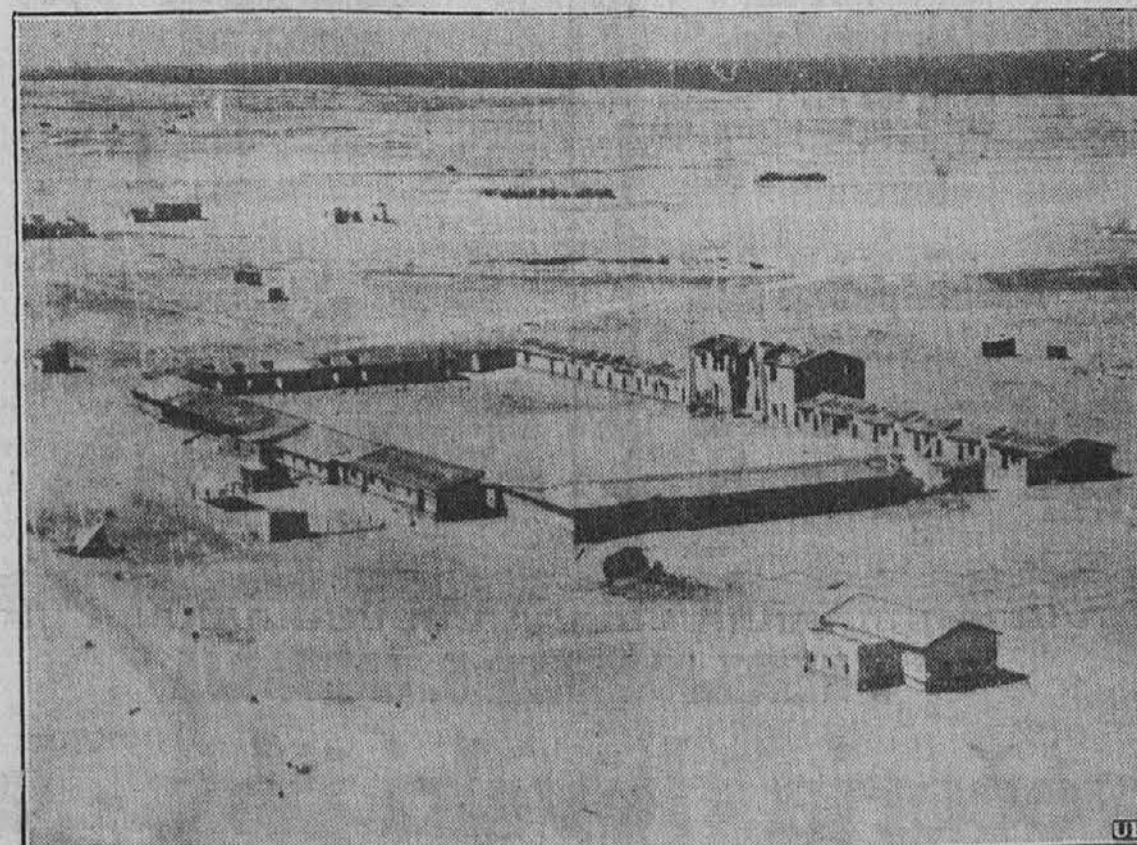
Cvetlice za vse prilike!
15803 Waterloo Rd.—KE 6363

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Med tem ko njegov razbit avto obliva voda iz odbitega hidranta, pa voznik Geo. P. Whittington iz San Franciscu sedi na posodi za odpadke. Policija trdi, da je bil pijan, a on pa pravi, da je samo preveč utrujen.

Ze to trdnjavo sredi puščave, Sidi Barani, so se pred kratkim vršili boji med italijanskimi in angleškimi koloniziranimi četami. V teh bojih so bili Angleži zmagovali in so pregnali Italijane iz te puščavske trdnjave.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

v njej sta nekoč ležala Kristina in oče in ded, pa tudi ona sama in vsi njeni bratje in sestre. Po šegah in navadah bi bila morala Kristina kot najstarejša hčerka dobiti to zibko med bala, toda ko se je možila, ni bil

nihče tega omenil. Dobro je pa bila opazila, da so starši nameravali pozabiti na to — ali Erlendovih in njenih otrok niso imeli za vredne, da bi spali v njej?

Od tega dne se je izogibala obiskom na Formu — trdila je, da jo to preveč utruja.

Čutila se je tudi res bolno, toda temu je bila vzrok bridkost in dušna stiska, kajti ni si mogla prikrivati, da je zmerom hujše zanj, čim dlje je doma. Je že bila taka: bolelo jo je, da je očetu zdaj, ko se mu bliža konec, žena najbližja izmed vseh.

Včasih je vedno slišala, kako so ljudje poveljevali skupno življenje njenih staršev kot lepo in častito zakonsko življenje v slogi, zvestobi in dobrohotnosti. Toda čutila je, ne da bi o tem kaj razmišljala, da očeta in mater vendar nekaj loči — neka nedoločna senca, radi katere je bilo življenje doma tiho, čeprav sta živela miroljubno in dobro drug z drugim. Zdaj ni bilo nobene sence več med očetom in materjo. Pogovarjala sta se zložno in spokočno, večidel o vsakdanjih malenkostih, toda Kristina je čutila, da je v njunih očeh in v zvoku njunih glasov nekaj novega. Opazila je, da oče zmerom pogreša ženo, kadar je ni pri njem. Kadar jo je bil sam pogovoril, naj si malo odpočije, je potem ležal v nekakšnem tišem nemiru in čakal, in ko je vstopila v sobo, je bilo, kot bi z njo prišla za bolnika sreča in mir. Nekega dne je Kristina slišala, kako se pogovarjata o svojih umrlih otrocih; vendar sta bila pri tem videti srečna. Kadar je prišel Sira Eirik in Lavransu kaj bral na glas, je Ragnfrid zmerom sedela pri njima; tedaj je Lavrans pogosto držal ženo za roko, se polgraval z njenimi prsti in vrtel njene prstane.

Kristina je vedela, da je oče nič manj ne ljubi kot prej. A šele zdaj je bila opazila, da ljubi njeno mater. In razodela se ji je razlika med ljubeznijo moža do žene, s katero je bil preživel dobre in hude dni vsega življenja, ter njegovo ljubeznijo do otroka, ki je z njim delil samo veselje ter bil deležen njegove najprisrčnejše nežnosti. Razjokala se je in se zatekla k Bogu in svetemu Olafu — kajti spominjala se je še tistega solznega in nežnega slovesa jeseni v gorah; vendar pa ni res, ne želi si, da bi bil tisti krat zadnji.

Na poletni dan (14. aprila) je Kristina dobila svojega šestega sina in že peti dan potem je vstala in šla v stanovanjsko hišo, da bi bila pri očetu. Lavransu to ni bilo po volji — na njegovem dvoru nikdar ni bilo te navade, da bi bila porodnica stopila pod milo nebo, preden je bila v cerkvi. Vsekakor ne bi smela iti čez dvorišče, ako ne sije sonce. Ragnfrid je poslušala, dokler je govoril.

"Če je tako, te pa moram spomniti, oče," je rekla, "da ti me ženske nismo nikdar bile kdo ve kaj pokorne, marveč smo naj-

večkrat delale to, kar smo same hotele."

"Ali se poprej nikdar nisi tega zavedala?" je smehljaje se vprašal mož. "Potem je pa imel prav tvoj brat Trond — ali se spominjaš, zmerom je rentail, češ, da vam preveč popuščam."

Naslednji mašni dan je šla Ramborg slovesno v cerkev in nato je prišla prvič po porodu na Jorundgaard. Z njo je prišla Helga Rolfova — tudi ona je bila že poročena. Pri Lavransu je ravno sedel Haavard Trondsson s Sundbuja. Ti trije mladi ljudje so bili enake starosti in so bili preživeli cela tri leta na Jorundgaardu kakor pravi bratje in sestre. Takrat se je med njimi najbolj odlikoval Haavard in bil pri igrah njihov poglavar, ker je bil fant. Zdaj pa sta mu dali ti dve mladi ženi s svojima belima pečama jasno čutili, da sta že izkušeni ženi z možema; otroki in dvori, medtem ko je on še zmerom negoden in nesposoben otrok. Lavransa je vse to močno zabavalo.

"Le počakaj, da boš imel ženo, Haavard, sinko moj, potem šele boš zares zvedel, kako malo razumeš," je rekel in vsi moški v sobi so se zasmejali in mu pritrtili.

Sira Eirik je prihajal vsak dan k umirajočemu. Oči starega župnika so bile že oslabele, toda zgodbo o ustvarjenju sveta v norveščini in evangelije in psalme v latinščini je mogel še zmerom prav tako dobro in gladko brati kot nekdanje čase, ker sta mu bili knjigi natanko znani. Lavrans pa je pred nekaj leti kupil doli na Saastadu neko debelo knjigo; zdaj je najrajši poslušal kaj iz nje, toda Sira Eirik s svojimi slabimi očmi ni mogel brati v njej. Tedaj je oče naprosil hčer Kristino, naj poskuša če bi mogla brati. In ko se

je bila knjige nekoliko privadila, ji je šlo čitanje dobro in lepo od rok, in bila je zelo vesela, da ima zdaj nekaj, kar more storiti očetu na ljubo.

V tej knjigi so bili na primer razgovori med strahom in pogumom, telesom in dušo. Bilo je v njej tudi nekoliko zgodb iz življenja svetnikov in več poročil o moških, ki so že za svojega življenja bili polni duha ter so bili videli muke pekla, preizkušnje vic in blaženost nebeškega kraljestva. Lavrans je rad govoril o vicah, kamor je pričakoval da kmalu pride, vendar se ni prav nič bal. Nadejal se je, da mu bodo močno pomagale molitve njegovih prijateljev in duhovnikov, in tolažil se je s tem, da ga bo sta ob zadnji uri krepila sveti Olaf in sveti Tomaž, kakor je bil tudi v življenju pogostokrat občutil njuno krepilo. Zmerom je bil slišal, da tisti, ki je trdne vere, niti za trenotek ne izgubi izpred oči blaženosti, v katero pride duša skozi pekoči ogenj. Kristini se je zdelo, da se oče veseli tega kot nekakšne preizkušnje v močatosti. Nejasno se je spominjala iz otroške dobe, kako so takrat kralju zvesti možje iz doline odrinili na pohod zoper vojvodo Eirika — zdaj se ji je zdelo, da oče prav tako pričakuje smrti, kot je tiste čase pričakoval prigrad in boj.

Nekega dne je rekla, da je bilo po njenem mnenju očetu naloženo tukaj v življenju toliko preizkušenj, da bi se mu morale onostranske olajšati. Lavrans je odgovoril, da zdaj ni teh misli; bil je bogat mož, rojen iz odličnega rodu, na svetu je imel prijatelje in uspehe. "Zame je bilo najhujše to, da nisem nikdar videl obraza svoje matere in da mi je smrt pobrala otroke, ampak vse to kmalu ne bo nič hudega več. In tako je tudi z dru-

gimi stvarmi, ki so me stiskale v življenju — vse to ni nič hudega več."

Kadar je Kristina brala na glas, je bila pogosto navzoča mati, pa tudi tuji ljudje so bili zraven, in celo Erlend je rad sedel pri bolniku in poslušal. Vsi ti ljudje so imeli pri tem veselje, ona pa se je razburjala in obupavala — mislila je na svoje srce, ki je tako natanko vedelo, kaj je dobro in prav, pa se je kljub temu zmerom nagibalo h krivici. Poleg tega se je bala za svoje dete, ponoči si je komaj upala spati, od strahu, da ne bi umrlo nekrščeno. Venomer sta morali čuti pri njej dve ženski, in vendar se ni upala zaspiti. Vsi njeni drugi otroci so bili krščeni, še preden so bili tri dni stari, toda pri tem zadnjem so čakali, ker je bil velik in močan in bi mu radi dali Lavransovo ime — v njeni domači dolini se je ljudstvo strogo držalo navade, da imena živčnega prednika ne sme nihče dobiti.

Ko je nekega dne sedela pri očetu z otrokom na kolenih, jo je prosil, naj razvije povelje; doslej je bil videl edine malečkov obraz. Stori la je po njegovi želji in položila dečka v naročje. Lavrans ga je pogladil po malih vzbočenih prsih in ga prijel za okroglo ročico:

"Čudno je to, sorodnik, da boš nekoč nosil moj oklep — zdaj bi te ne bilo več v njem, kot je črva v votlem orehu, in ta ročica bo morala še precej zrasti, preden bo mogla objeti ročaj mojega meča. Kadar človek vidi takšnega fantiča, kot je tale tukaj, tedaj skorajda lahko razume, da nas Bog ni ustvaril za orožje. Ti pobiš pa boš komaj postal malo večji, in že boš zahrepenel po tem, da dobiš orožje v roke. Le hudo redki možje, ki jih je kdaj rodila žena, imajo v sebi toliko

ljubezni do Boga, da se odrečejo bojni slavi. V meni ni bilo te ljubezni."

Ležal je nekaj časa tiho in ogledoval nežnega otroka:

"Ti, Kristina, nosiš svoje otroke pod ljubečim srcem — deček je okrogel in velik, ti pa si blede in vitka kot šiba, in tako je bilo zmerom, je pravila tvoja mati, kadar si se katerega rešila. Ramborgina hči je bila slabotna in majhna," je pripomnil smeje se. "Ramborg sama pa cvete kot roža."

"Zato se mi zdi čudno, da ne mara sama dojeti otroka," je odvrnila Kristina.

"Tudi Simon ji je branil —

ne mara ji, je dejal, tak plačati ta dar, da bi pri tepla škoda — nikar ne plajaj, Kristina, Ramborg šestnajst let ni imela, je ravnokar odrasla otroš krilecu, ko je dobila hčer in dotlej ni bila niti urica dar bolna — ni čuda, ako si bila že odrasla ženska, se poročila, Kristina mo (Dalje prihodnjic.)

Na bregu ruske reke per nameravajo v k zgraditi velikanski bot vrt, ki bo meril 117 hek Tako poročajo iz Kijeve.

V BLAG SPOMIN

OB TRETJI OBLETNICI, ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SOPROG IN OČE

Frank Krall

Preminil je 3. januarja, 1938.

Leta tri Te zemlja krije dom je Tvoj temen, nam pa najti ni utehe, sree kljče Te zamen.

Žalujoca SOPROGA in HČERKI Cleveland, O., 3. januarja, 1941.

TREBUSNE PASOVE IN ELASTICNE NOGAVICE

Imamo v polni zalogi. Pošiljamo tudi po pošti.

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd., Cleveland, O.

SLOVENSKO PODJETJE

BLISS ROAD COAL & SUPPLY CO.

Najboljši premog in drva. Pokličite KENNORE 0808 22290 ST. CLAIR AVE.

Ignac Slapnik, st.

OVETLIČAR

6102 ST. CLAIR AVE.

HERNDSON 1126

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.

6016 St. Clair Ave.

Telefon: ENdicott 3113

Molly's Tavern

7508 St. Clair Ave.

Pivo, vino in žganje. Fish Fry vsak petek.

(Fri. x)

BODITE PREVIDEN VOZNIK

Mnogo nesreče se pripeti radi pokvarjenih oči. Dajte si pregledati oči, da se bošče počutili varno. Vid mora biti tak, da lahko razločite številke na metru brzine, da vidite, kako hitro vozite. Imamo 30 let izkušnje v preiskovanju vida in umerjanju oči. Zadovoljni boste v vsakem oziru.

EDWARD A. HISS

Iekarna-farmacija in optometrične potreščine

7102 St. Clair Ave.

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S
Januarska BELA RAZPRODAJA

Januarske ekstra posebnosti . . .

Prekrasno tkani

DAMASK DINNER SETI

58x78 inč prt in šest servet, regularno 7.98

Svetlikajoče, snežno bele, bogata damask kakovost—gosto tkana za dolgo let postrežbe. Lahko izberete iz štirih jako lepih vzorcev . . . tri krasni floralni ali pa šarmanten vzorec. Vsi s tkanim robom, da so še lepši.

5.98 set

9.98 mere 64x84 inč prt in osem enakih servet . . . 7.98 set

Rayon Damask Luncheon Sets

Lep, 52x52 inč prt in 6 enakih servet. Krasni novi vzorci in pastelne barve v plavem, zlatem, zelenem ali ivory

Reg. 1.98
1.69

Rayon Damask namizni prt

Veliki, 58x78 inč prt, satiny rayon damask v izbi mnogih lepih barv. Se lahko ponovno operejo.

Reg. 1.59
1.29

Namizne podloge proti vročini

Trajne kakovosti podloge iz teške bele sanitas z zelenim hrptom in klobučevine. Narejeni po meri v merah do 48x64 inč. Deli do 12x64 inč po 1.19.

Posebna cena
3.98

'Stevens' platnene omivalne brisače

Jako trpežne, vse iz platna kuhinjske brisače v popularnih merah 17x31 inč. Izbera barv na robeh v plavi, zeleni, zlati, rdeči.

Reg. 29c vsaka 5 za
1.00

V NEDELJO VEČER 5. JANUARJA

srnjakova večerja - lovski ples - Jankovičev orkester

Prijazno vas vabi
EUCLID RIFLE & HUNTING CLUB

SLOVENSKI DOM NA HOLMES AVE.

Začetek ob 7:00 zvečer

